

Karta bezpečnostných údajov podľa Nariadenie (ES) č. 1907/2006

Strana 1 z 1

Ceresit ZU

KBÚ č. : 497785
V001.3

Revízia: 03.03.2017

Dátum tlače: 28.03.2017

Nahrádza verziu z: 27.08.2015

ODDIEL 1: Identifikácia látky/zmesi a spoločnosti/podniku

1.1. Identifikátor produktu

Ceresit ZU

Obsahuje:

Portlandský cement, chemikálie, znížený obsah chrómanov

1.2. Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú

Plánované použitie:

špeciálne malty

1.3. Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov

HENKEL SLOVENSKO, spol. s r.o.

Záhradnícka 91

82108 Bratislava

Slovenská republika

Tel. +421 (421-7) 5446 111

číslo faxu: +421 (421-7) 5446 111

ua-productsafety.sk@henkel.com

1.4. Núdzové telefónne číslo

Národné toxikologické informačné centrum (24h): Tel.: 02/547 74 166

ODDIEL 2: Identifikácia nebezpečnosti

2.1. Klasifikácia látky alebo zmesi

Klasifikácia (CLP):

Dráždivosť kože kategória 2

H315 Dráždi kožu.

Vážne poškodenie očí kategória 1

H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.

Špecifická toxicita cieľového orgánu - jednorazovej expozícii kategória 3

H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Cieľový orgán: Podráždenie dýchacích ciest

2.2. Prvky označovania

Prvky označovania (CLP):

Výstražný piktogram:**Výstražné slovo:**

Nebezpečenstvo

Výstražné upozornenie:

H315 Dráždi kožu.
 H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.
 H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Bezpečnostné upozornenie:

P102 Uchovávať mimo dosahu detí.
 P260 Nevdychujte prach.
 P280 Noste ochranné rukavice/ochranné okuliare.
 P305+P351+P338 PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a ak je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní.
 P310 Okamžite volajte TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÉ CENTRUM/lekára.
 P302+P352 PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody.
 P313 Vyhľadajte lekársku pomoc/starostlivosť.

2.3. Iná nebezpečnosť

Znížený obsah chrómu. Obsahuje portlandský cement. S vlhkosťou reaguje silne alkalicky, preto si chráňte pokožku a oči. Nespĺňa kritéria pre perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (PBT) a veľmi perzistentné a veľmi bioakumulatívne látky (vPvB).

ODDIEL 3: Zloženie/informácie o zložkách**3.2. Zmesi****Všeobecný chemický opis:**

lepiaca malta

Základné zložky zmesi:

cement

minerálne plnivá

Zoznam zložiek podľa nariadenia CLP (ES) č. 1272/2008:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	EC číslo REACH Reg. číslo:	Obsah	Klasifikácia
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	266-043-4	20- < 40 %	Skin Irrit. 2 H315 Skin Sens. 1 H317 Eye Dam. 1 H318 STOT SE 3 H335
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	215-137-3 01-2119475151-45	1- < 3 %	Skin Irrit. 2; Dermálna H315 Eye Dam. 1 H318 STOT SE 3; Inhalačná H335

Úplné znenie H-viet a ďalších skratiek nájdete v oddiele 16 "Ďalšie informácie".

Látky bez klasifikácie môžu mať expozičné limity v pracovnom prostredí.

ODDIEL 4: Opatrenia prvej pomoci**4.1. Opis opatrení prvej pomoci**

Všeobecné pokyny:

Ak sa prejavia nepriaznivé účinky na zdravie, vyhľadajte lekársku pomoc.

Inhalácia - vdýchnutie:

Vyved'te postihnutého zo zaprášeného priestoru, ak je to potrebné, vyhľadajte lekársku pomoc.

Kontakt s pokožkou:

Umyte tečúcou vodou a mydlom. Pokožku ošetríte. Ihneď vyzlečte znečistený alebo nasiaknutý odev.

Kontakt s očami:

Okamžite vypláchnite oči miernym prúdom vody alebo očným vyplachovacím roztokom (počas minimálne 5 minút). Ak bolesti pretrvávajú (intenzívna ostrá bolesť, citlivosť na svetlo, porucha videnia), pokračujte vo vyplachovaní a vyhľadajte lekára alebo nemocnicu.

Nepretierajte si oči; mechanické namáhanie môže spôsobiť poškodenie rohovky.

Ingescia - prehltnutie:

Vypláchnite ústa a hrdlo. Vypite 1-2 poháre vody. Vyhľadajte lekársku pomoc.

4.2. Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené

POKOŽKA: Začervenanie, zápal.

OČI: Podráždenie, zápal spojiviek.

DÝCHANIE: Podráždenie, kašeľ, lapanie po dychu, tlak v hrudi.

4.3. Údaj o akejkoľvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

Pozri bod: Opis opatrení prvej pomoci

ODDIEL 5: Protipožiarne opatrenia**5.1. Hasiace prostriedky**

Vhodné hasiace prostriedky:

oxid uhličitý, pena, prášok, vodná hmla

Z bezpečnostných dôvodov nevhodné hasiace prostriedky:

vysokotlakový plný prúd vody

5.2. Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi

Pri požiari sa môže uvoľňovať oxid uhoľnatý (CO) a oxid uhličitý (CO₂).

5.3. Rady pre požiarnikov

Použiť izolačný dýchací prístroj.

Použiť ochranný výstroj.

ODDIEL 6: Opatrenia pri náhodnom uvoľnení**6.1. Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy**

Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami.

Zabráňte tvorbe prachu.

Zabezpečte dostatočné vetranie.

6.2. Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

Nevyprázdňujte do kanalizácie, povrchových a podzemných vôd.

V prípade úniku do vodných tokov alebo kanalizácie informujte príslušné úrady.

6.3. Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie

Odstráňte mechanicky.

Kontaminovaný materiál zlikvidujte ako odpad podľa oddiela 13.

6.4. Odkaz na iné oddiely

Pozrite si odporúčania v oddiele 8.

ODDIEL 7: Zaobchádzanie a skladovanie**7.1. Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie**

Zabráňte tvorbe prachu.

Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami.

Hygienické opatrenia:

Pri práci nejedzte, nepite a nefajčite.

Pred prestávkami a po ukončení práce si umyte ruky.

7.2. Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility

Skladujte v riadne uzavretých pôvodných nádobách chránených pred vlhkosťou.

Skladujte v chlade a suchu.

Bezpodmienečne zabráňte teplotám pod 0°C a nad +50°C.

Neskladujte spolu s potravinami alebo inými požívatinami (káva, čaj, tabak atď.).

7.3. Špecifické konečné použitie, resp. použitia

špeciálne malty

ODDIEL 8: Kontrola expozície/osobná ochrana**8.1. Kontrolné parametre****Kontroly expozície/osobná ochrana**

Platné pre

Slovenská republika

Obsiahnutá látka [Regulovaná látka]	ppm	mg/m ³	Druh hodnoty	Kategória krátkodobej expozície / Poznámka	Zoznam predpisov
Quartz (SiO ₂) 14808-60-7 [oxid kremičitý, kryštalický, ako respirabilná frakcia]		0,1	Priemerný najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL priemerný):		SK CMR
Quartz (SiO ₂) 14808-60-7 [kremeň]		0,1	Priemerný najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL priemerný):	Tabuľka č. 2. Pevné aerosóly s možným fibrogénnym účinkom	SLK NPHV
Cement, portland, chemicals 65997-15-1 [cement]		10	Priemerný najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL priemerný):	Tabuľka č. 4. Pevné aerosóly s prevažne dráždivým účinkom	SLK NPHV
Calcium carbonate 471-34-1 [vápenec, mramor]		10	Priemerný najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL priemerný):	Tabuľka č. 4. Pevné aerosóly s prevažne dráždivým účinkom	SLK NPHV
Ashes (residues) 68131-74-8 [popolček]		10	Priemerný najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL priemerný):	Tabuľka č. 4. Pevné aerosóly s prevažne dráždivým účinkom	SLK NPHV
Calcium dihydroxide 1305-62-0 [HYDROXID VÁPENATÝ]		5	Priemerný najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL priemerný):	Indikatívne	ECLTV
Calcium dihydroxide 1305-62-0 [hydroxid vápenatý]		5	Priemerný najvyššie prípustný expozičný limit (NPEL priemerný):	Tabuľka č. 1. Pevné aerosóly s prevažne fibrogénnym účinkom.	SLK NPHV

Biologický index expozície:

žiadne

8.2. Kontrola expozície:

Ochrana dýchacích ciest:

V prípade tvorby prachu odporúčame použiť ochranný dýchací prístroj s prachovým filtrom P (EN 14387).

Toto odporúčanie by sa malo prispôbiť miestnym podmienkam.

Ochrana rúk:

V prípade dlhšieho kontaktu sa odporúčajú ochranné rukavice vyrobené z nitrilkaučuku podľa EN 374.

čas perforácie > 480 minút

hrúbka materiálu > 0,1 mm

Pri dlhšom alebo opakovanom kontakte je potrebné mať na zreteli, že v praxi môže byť čas prieniku látky materiálom rukavíc kratší ako čas určený podľa EN 374. Ochranné rukavice sa vždy musia skontrolovať, či sú vhodné na použitie na konkrétnom pracovisku (napr. mechanické alebo tepelné namáhanie, zlučiteľnosť s produktom, antistatické účinky atď.). Rukavice sa musia okamžite vymeniť pri prvom signáli opotrebovania alebo nadržania. Vždy sa treba riadiť pokynmi výrobcu a inštrukciami pre bezpečnosť a ochranu pri práci, vydanými pre konkrétnu prevádzku. Odporúčame, aby sa plán starostlivosti o ruky stanovil v spolupráci s výrobcom rukavíc a pracovnou prevádzkou v súlade s miestnymi výrobnými podmienkami.

Ochrana očí/tváre:

Tesne priliehajúce ochranné okuliare.

Ochrana tela:

Pracovné oblečenie neprepúšťajúce prach

ODDIEL 9: Fyzikálne a chemické vlastnosti

9.1. Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

Vzhľad	pevný prášok sivá
Vôňa	charakteristický
prahová hodnota zápachu	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
pH	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Počiatočná teplota varu a destilačný rozsah	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Teplota vzplanutia	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Teplota rozkladu	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Tlak pár	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Relatívna hustota	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Špecifická hmotnosť:	1,17 - 1,43 g/l
Viskozita	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Viskozita (kinematická)	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Výbušné vlastnosti	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Rozpusťnosť kvalitatívna (23 °C (73.4 °F))	vo vode prakticky nerozpustný - vplyvom vody vytvrdzuje
Teplota tuhnutia	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Teplota topenia	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Horľavosť	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Teplota samovznietenia	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Limity výbušnosti	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Rýchlosť odparovania	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Hustota pár	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa
Oxidačné vlastnosti	Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa

9.2. Iné informácie

Žiadne údaje nie sú k dispozícii / neaplikuje sa

ODDIEL 10: Stabilita a reaktivita

10.1. Reaktivita

Reakcia s kyselinami: tvorba tepla a oxidu uhličitého.

10.2. Chemická stabilita

Stabilný za odporúčaných podmienok skladovania.

10.3. Možnosť nebezpečných reakcií

Vid'. časť reaktivita

10.4. Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť

Pri použití v súlade s určením žiadne.

10.5. Nekompatibilné materiály

Vid' časť "Reaktivita".

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Žiadne nie sú známe.

ODDIEL 11: Toxikologické informácie**11.1. Informácie o toxikologických účinkoch****Všeobecné údaje k toxikológii:**

Zmes je klasifikovaná na základe dostupných informácií o nebezpečnosti jednotlivých zložiek, ako sú definované v kritériách klasifikácie pre zmesi pre každú triedu nebezpečnosti alebo rozlišovanie v prílohe 1 nariadenia (ES) č. 1272/2008. Relevantné dostupné zdravotné/ekologické informácie pre látky vymenované v bode 3 sú uvedené ďalej.

Toxicita pri nadýchaní:

Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Kožná dráždivosť:

Dráždi kožu.

Očná dráždivosť:

Spôsobuje vážne poškodenie očí.

Senzibilizácia:

Znížený obsah chrómu. Nie je nutné označovať ako látku vyvolávajúcu zvýšenú citlivosť pokožky.

Akútna orálna toxicita:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Typ hodnota	Hodnota	Spôsob použitia	Doba expozície	Druh	Metóda
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	LD50	> 7.340 mg/kg	orálne		potkan	OECD Guideline 401 (Acute Oral Toxicity)

Akútna inhalačná toxicita:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Typ hodnota	Hodnota	Spôsob použitia	Doba expozície	Druh	Metóda
--------------------------------	----------------	---------	-----------------	-------------------	------	--------

Akútna kožná toxicita:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Typ hodnota	Hodnota	Spôsob použitia	Doba expozície	Druh	Metóda
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1		2.000 mg/kg	dermálne		králik	
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	LD50	> 2.500 mg/kg	dermálne		potkan	OECD Guideline 402 (Acute Dermal Toxicity)

Poleptanie kože/podráždenie kože:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Výsledok	Doba expozície	Druh	Metóda
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	dráždivý	4 h	králik	OECD Guideline 404 (Acute Dermal Irritation / Corrosion)

Vážne poškodenie očí/podráždenie očí:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Výsledok	Doba expozície	Druh	Metóda
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	Category 1 (irreversible effects on the eye)		králik	OECD Guideline 405 (Acute Eye Irritation / Corrosion)

Mutagenita zárodočných buniek:

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Výsledok	Typ štúdie / Spôsob podania	Metabolická aktívacia / Doba expozície	Druh	Metóda
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	negatívny	Bakteriálna skúška spätnej mutácie (napr. Amesov test)	s a bez		OECD Guideline 471 (Bacterial Reverse Mutation Assay)

ODDIEL 12: Ekologické informácie**Všeobecné ekologické informácie:**

Zmes je klasifikovaná na základe dostupných informácií o nebezpečnosti jednotlivých zložiek, ako sú definované v kritériách klasifikácie pre zmesi pre každú triedu nebezpečnosti alebo rozlišovanie v prílohe 1 nariadenia (ES) č. 1272/2008. Relevantné dostupné zdravotné/ekologické informácie pre látky vymenované v bode 3 sú uvedené ďalej.

Nevyprázdňovať do kanalizácie, pôdy alebo vôd.

Vzhľadom na to, že produkt je vo vode prakticky nerozpustný, s každou filtráciou a sedimentáciou dochádza k oddeľovaniu.

12.1. Toxicita

Nebezpečné zložky Číslo CAS	Typ hodnota	Hodnota	Štúdia akútnej toxicity	Doba expozície	Druh	Metóda
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	LC50	> 10.000 mg/l	Ryba	96 h	Brachydanio rerio (new name: Danio rerio)	OECD Guideline 203 (Fish, Acute Toxicity Test)
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	EC50	> 10.000 mg/l	Dafnia	24 h	Daphnia magna	OECD Guideline 202 (Daphnia sp. Acute Immobilisation Test)
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	NOEC	60 mg/l	Riasy	72 h	Selenastrum capricornutum (new name: Pseudokirchnerella subcapitata)	ISO 8692 (Water Quality)
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	EC50	440 mg/l	Riasy	72 h	Selenastrum capricornutum (new name: Pseudokirchnerella subcapitata)	ISO 8692 (Water Quality)
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	EC0	10.000 mg/l	Bacteria	30 min		not specified
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	LC50	50,6 mg/l	Ryba	96 h	Oncorhynchus mykiss	OECD Guideline 203 (Fish, Acute Toxicity Test)
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	EC50	49,1 mg/l	Dafnia	48 h	Daphnia magna	OECD Guideline 202 (Daphnia sp. Acute Immobilisation Test)
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	EC50	184,57 mg/l	Riasy	72 h	Pseudokirchnerella subcapitata	OECD Guideline 201 (Alga, Growth Inhibition Test)
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	NOEC	48 mg/l	Riasy	72 h	Pseudokirchnerella subcapitata	OECD Guideline 201 (Alga, Growth Inhibition Test)
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	EC20	229,2 mg/l	Bacteria	3 h	activated sludge of a predominantly domestic sewage	OECD Guideline 209 (Activated Sludge, Respiration Inhibition Test)
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	NOEC	32 mg/l	chronic Daphnia	14 d	Crangon septemspinosa	OECD Guideline 202 (Daphnia sp. Chronic Immobilisation Test)

12.2. Perzistencia a degradovateľnosť

Žiadne údaje nie sú k dispozícii.

12.3. Bioakumulačný potenciál / 12.4. Mobilita v pôde

Žiadne údaje nie sú k dispozícii.

12.5. Výsledky posúdenia PBT a vPvB

Nebezpečné zložky CAS-č.	PBT/vPvB
Portlandský cement, chemikálie 65997-15-1	Nesplňa kritéria pre perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (PBT) a veľmi perzistentné a veľmi bioakumulatívne látky (vPvB).
Hydroxid vápenatý 1305-62-0	Nesplňa kritéria pre perzistentné, bioakumulatívne a toxické látky (PBT) a veľmi perzistentné a veľmi bioakumulatívne látky (vPvB).

12.6. Iné nepriaznivé účinky

Žiadne údaje nie sú k dispozícii.

ODDIEL 13: Opatrenia pri zneškodňovaní**13.1. Metódy spracovania odpadu**

Likvidácia produktu:

Likvidácia odpadu v súlade s platnou legislatívou a so súhlasom kompetentných miestnych úradov.
Výrobok zlikvidujte v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov.

Likvidácia nevyčisteného obalu:

Na recykláciu odovzdávajte len úplne vyprázdnené obaly.

Kód odpadu:

170106

ODDIEL 14: Informácie o doprave

- 14.1. UN číslo**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.2. Správne expedičné označenie OSN**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.3. Trieda, resp. triedy nebezpečnosti pre dopravu**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.4. Obalová skupina**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.5. Nebezpečnosť pre životné prostredie**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.6. Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa**
Nejde o nebezpečný náklad v zmysle RID, ADR, ADN, IMDG, IATA-DGR
- 14.7. Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL a Kódexu IBC**
neaplikovateľné

ODDIEL 15: Regulačné informácie

15.1. Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia
Obsah VOC 0,00 %
(CH)

15.2. Hodnotenie chemickej bezpečnosti
Hodnotenie chemickej bezpečnosti nebolo vykonané.

ODDIEL 16: Iné informácie

Označenie produktu je uvedené v oddiele 2. Úplné znenie všetkých skratiek, ktoré boli použité v tejto karte bezpečnostných údajov, je nasledujúce:

- H315 Dráždi kožu.
- H317 Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.
- H318 Spôsobuje vážne poškodenie očí.
- H335 Môže spôsobiť podráždenie dýchacích ciest.

Ďalšie informácie:

Tieto informácie sú založené na našich súčasných poznatkoch a týkajú sa produktu vo forme, v ktorej sa dodáva. Zámerom je opísať naše produkty z pohľadu bezpečnostných požiadaviek, negarantujeme nimi žiadne konkrétne vlastnosti.

Prvky označovania (DPD):

Xi - Dráždivý

R-vety:

- R41 Riziko vážneho poškodenia očí.
- R37/38 Dráždi dýchacie cesty a pokožku.

S-vety:

- S2 Uchovávajte mimo dosahu detí.
- S22 Nevdychujte prach.
- S24/25 Zabráňte kontaktu s pokožkou a očami.
- S26 V prípade kontaktu s očami je potrebné ihneď ich vymyť s veľkým množstvom vody a vyhľadať lekársku pomoc.
- S37/39 Noste vhodné rukavice a ochranné prostriedky na oči a tvár.
- S46 V prípade požitia, okamžite vyhľadajte lekársku pomoc a ukážte tento obal alebo označenie.

Dodatočné označenie:

Znížený obsah chrómanov

Prípadné zmeny v tejto karte bezpečnostných údajov sú označené zvislými čiarami na ľavom okraji príslušnej časti dokumentu s farebným textom v šedom poli.